

در سوره فصطاط تا آیه ۱۲۳ آمده‌ایم و چهار فصل را شناسایی کردیم:
فصل اول: برای شناسایی این مسئله که ایمان به پیامبر و قرآن از ایمان به خدا و معاد قابل تفکیک نیست .

فصل دوم: بنی اسرائیل مورد خطاب قرار گرفتند که بیاپید به اسلام و پیامبر و قرآن ایمان بیاورید خدا فراخوانی داد که با نهایت توان انجام شد ولی فایده‌ای نداشت.

فصل سوم : با سر فصل اِقتطَمِعُونَه بوده که می‌فرماید انتظار نداشته باشید بنی اسرائیل به پیامبر و قرآن ایمان بیاورند و منظور ایمان جریانی و گروهی بوده یعنی امیدی نیست.

فصل چهارم : مباحث این بود که مومنان آماده شوند برای تاسیس امت اسلامی بدون یهود و نصارا و خود به خود یهود و نصارا در تلاشند که مومنان را متزلزل کنند تا با پیامبر در تاسیس امت واحد اسلامی همراهی نکنند و گروه‌هایی هم در جامعه اسلامی به نام لا یعلمون پیدا می‌شوند که حرف‌های یهود و نصارا را می‌زنند.

و در این فصل به مومنان خطاب می‌کنند که آماده باشند برای پی ریزی امت واحد بدون یهود و نصارا و تغییر قبله آغاز پی ریزی امت اسلام بدون یهود و نصارا است. و اگر یهود و نصارا همکاری کرده بودند چه

بسا آنها هسته اولیه امت اسلامی بودند و بقیه به آنها ملحق می‌شدند و قبله هم همان مسجد الاقصی باقی می‌ماند ولی حال که این‌ها آن جایگاه خود را در عدم ایمان به پیامبر تثبیت کردند اینجا دیگر خداوند دست فرمان را تغییر می‌دهد به تاسیس امت بدون یهود و نصارا و لازمه این اتفاق این است که قبله تغییر کند که در فصل چهارم با نام نسخ انجام شد و نام تغییر قبله نیامد اما نسخ آنجا همان تغییر قبله است.

و **در فصل پنجم از آیات (۱۲۴ تا ۱۲۹) سیاق بیست و یکم** و «و اذ ابتلی ابراهیم ربه بکلمات فاطمه قال انی جاعلک للناس اماما» صحبت را برد روی حضرت ابراهیم علیه السلام. وقتی یهود و نصارا وظیفه خود را انجام نمی‌دهند و به پیامبر و قرآن پشت می‌کنند پس عطف می‌شود بحث به حضرت ابراهیم علیه السلام این یک درد بزرگ تاریخی است یعنی این‌ها «یقطعون ما امرالله به ان یوصل» انجام دادند و جنایت بزرگ است و در مسیر پیامبران الهی یک شاخه بزرگ را عقیم کردند و باید دوباره جوانه از طرف دیگر بزند یعنی از طرف ابراهیم که این امت از آنجا جوانه بزند. حالا اهل کتاب از این ابراهیم هم دست بردار نیستند و می‌گویند ابراهیم یهودی و نصرانی بوده و در قرآن آمده که نخیر او حنیف و مسلم بوده است.

در آیه ۱۲۴ که قرآن فرمود ما ابراهیم را مورد آزمون قرار دادیم و گفتیم ما تو را برای مردم امام قرار دادیم ، ابراهیم گفت آیا از ذریه من هم کسی

امام می‌شود خداوند فرمود «لاینال عهدی الظالمین» به شرطی که ظالم نباشند ولی یهود و نصارا در این بحث ظلم می‌کنند و در این مرحله دیگر نقشی ندارند و منتقل می‌شود شاخه امامت به شاخه اسماعیلی ابراهیم علیه السلام. بعد می‌فرماید «و اذ جعلنا البیت مصابة للناس و امانا و اتخذوا من مقام ابراهیم مصلى» می‌فرماید که ما بیت را مکان امن کردیم و گفتیم به سمت مقام ابراهیم نماز بخوانید. و سپس گفتیم که و «و عهدنا الی ابراهیم و اسماعیل ان طهرا بیتی» با آنها عهد بستیم که همواره خانه خدا را پاک نگه دارند.

یهود و نصارا در ارتباط با حضرت ابراهیم کارشکنی می‌کنند چون می‌دانند که خودشان این وسط حذف خواهند شد و در مسیر این اتفاق هرس خواهند شد و مسیر عوض می‌شود، پس سعی می‌کنند این ارتباط بین پیامبرص و حضرت ابراهیم علیه السلام صورت نگیرد. خداوند قبله را به ابراهیم علیه السلام نسبت می‌دهد و مسیر امت واحده را از ابراهیم ادامه می‌دهد و می‌فرماید که راه بسته نیست و ما می‌رویم سر اسماعیل علیه السلام و شناسنامه موسوی و عیسوی و قبله مال خودتان و خداوند معطل نمی‌ماند، و بعد ما را برمی‌گرداند به شناسنامه اولیه ابراهیمی و خانه خدا که این‌ها دنبال اسلام بودند و ابراهیم و اسماعیل می‌خواستند فرزندانشان از امت مسلم باشند و دعا می‌کردند که خدایا از بین ذریه ما یک پیامبری برانگیز «ربنا واجعلنا مسلمین لك و من ذریتنا امة مسلمة لك» «ربنا

و ابعت فيهم رسولا منهم يتلوا عليهم آياتك» پس این‌ها از همان ابتدا منتظر پیامبر آخرالزمان بودند، این شناسنامه حقیقی شماست شناسنامه موسی علیه السلام و عیسی علیه السلام و محمد صلی الله علیه و آله و سلم است و امت مسلمان او، این شناسنامه ذاتی شماست.

سیاق بیست و یکم از امامت توحیدی ابراهیم علیه السلام تا شکل‌گیری امت مسلمان و بعثت رسول اکرم است و ما را وصل کرد از پیامبر صلی الله تا امامت توحیدی ابراهیم علیه السلام.

این سیاق چهار زیر مجموعه دارد: **مجموعه اول** امامت ابراهیم و ذریه غیر ظالم او به جعل الهی.

دوم لزوم اقتدا به ابراهیم علیه السلام در قالب نماز و با محوریت خانه خدا.

سوم دعای مستجاب ابراهیم برای رزق و امنیت خانه خدا.

چهارم دعای مستجاب ابراهیم و اسماعیل علیه السلام برای شکل‌گیری امت مسلمان و بعثت رسول اکرم صلی الله.

با این سیاق فصل پنجم آغاز شده فصل ۵ یکی از یکی از فصل‌های کانونی سوره بقره است که امت قرار است با شناسنامه ابراهیمی شکل بگیرد و با بعثت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم.

سیاق بیست و دوم آیات ۱۳۰ تا ۱۴۱ فعالیت‌های یهود و نصارا دوباره شکل می‌گیرد اول به دنبال آن هستند که مردم را از پیروی ملت ابراهیم

روی برگردانند این‌ها در تلاشند که بگویند قبول قبله ابراهیم سفاهت است و قرآن می‌فرماید «سَيَقُولُ السُّفَهَاةُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلِيَهُمْ عَنِ قِبْلَةِ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا» این‌ها در تلاشند که بگویند قبول قبله ابراهیم سفاهت است ولی قرآن می‌فرماید این‌ها خودشان سفیهند و بعد می‌فرماید «وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ اِبْرَاهِيمَ اِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ» ابراهیم برگزیده خداست و از صالحین است. «و اذ قال له ربه اسلم قال اسلمت لرب العالمين» و به همین ملت ابراهیم هم فرزندان او و یعقوب که همان اسرائیل است سفارش کرده‌اند. یعقوب به فرزندان سفارش کرد که نمیرید تا اینکه مسلمان باشید. «و وصی بها ابراهیم و یعقوب یا بنیه ان الله اصطفى لكم الدين ولا تموتن الا و انتم مسلمون» پس اگر خودتان را یعقوبی و اسرائیلی می‌دانید به این سفارش یعقوب عمل کنید یعقوب هنگامی که می‌خواست بمیرد از فرزندانش پرسید: بعد از من چه کسی را می‌پرستید و آنها گفتند ما اله تو و اله پدرانت ابراهیم را می‌پرستیم و ما مسلمان هستیم. در آخر این سیاه می‌فرماید «تلك امة قد خلت لها ما كسبت و لكم ما كسبتم» امروز شما مسئولیت اعمال خود را دارید و نمی‌توانید به بهانه ابراهیم و اسماعیل و اسحاق از زیر بار مسئولیت اعمال خود شانه خالی کنید شما تکلیف خود را دارید و حق را نمی‌بینید و تسلیم بودن در برابر حق را درک نمی‌کنید و آمیدید با ما سر آبا و اجداد بحث می‌کنید و شاخه شاخه و تیره تیره می‌کنید» و قالو کونوا هودا او نصارا تهتدوا» این‌ها می‌گفتند ما از ملت ابراهیم رویگردان باشیم و

می‌گفتند یعنی چه من ابراهیمی هستیم بلکه باید یهودی یا نصرانی شوید.
قرآن می‌گوید اگر قرآن می‌گوید شما می‌خواهید دو مقطع بزرگ تاریخ را
که دو پیامبر بزرگ بودند دور بزنید «قل مله ابراهیم حنیفا» بلکه بگو ما
تابع ملت ابراهیم هستیم که هیچ‌گونه انحرافی در آن نیست و او از
مشرکان نیست «قولوا آمنا بالله و ما انزل الینا و ما انزل الی ابراهیم و
اسماعیل» آنچه ما می‌گوییم دور زدن موسی و عیسی نیست و وصل شدن
به ابراهیم بدون موسی و عیسی نیست بلکه ما داریم توطئه‌های شما را دور
می‌زنیم. بگویید ما مومن به خدا هستیم و به آنچه که بر ابراهیم و موسی و
عیسی نازل شده ایمان داریم و هیچ فرقی بین انبیا الهی قائل نیستیم و هیچ
کدام را از دایره ایمان بیرون نمی‌کنیم. بله شناسنامه ابراهیمی همین است
ما یهودی نیستیم به شکلی که شما هستید و نصرانی نیستیم به شکلی که شما
هستیم بلکه ما مسلمان هستیم و تسلیم هستیم و دین همین تسلیم است و
ابراهیم و یعقوب هم همین را می‌خواستند. «فان آمنوا بمثل ما آمنتم به فقط
اهدتوا و ان تولوا» اگر هدایت در این ایمان است و اگر چنین ایمانی دارید
هدایت شده‌اید و اگر چنین ایمانی ندارید «وهم فی شقاق» آنها با تو به
زودی درگیر خواهند شد و به پشتوانه پروردگار تو بر آنها مسلط خواهی
شد. «صبغه الله و من احسن من الله صبغه» ما از هر رنگ و لعابی به جز
خدا دور هستیم و هر اسمی که از اسلام و خدا دور شده باشد به رسمیت
نمی‌شناسیم. «قل اتحاجوننا فی الله و هو ربنا و ربکم» می‌خواهی در مورد

خدا با ما محاجه کنی و یک قدر مشترکی بین ما وجود دارد شما می‌گویید
موسی و عیسی علیهم السلام وقتی شما اینطور می‌گویید و به آن پایبند
هستید همین منشأ اشتراکی است برای از بین بردن اختلاف. اینجا این‌ها
خلع سلاح شده‌اند وقتی موسی و عیسی و پیامبران دیگر را قبول دارند
و دیگر حرفی ندارند. خداوند حرف دیگری را پیش می‌کشد: نکند
می‌خواهید بگویید ابراهیم و اسماعیل نصرانی بودند» «قل انتم اعلم ام الله
«من می‌دانم که شماها چه کار می‌کنید» «و ما الله بغافل عما تعملون» خداوند
از کارهای شما غافل نیست من می‌دانم که مستنداتی جمع می‌کنید و پیامبر
را از این‌ها جدا کنید پس با من اینطور نکنید.

خداوند در این سیاق ملت ابراهیم را بر اسلام تطبیق داد اولاً و از مصادره
ملت ابراهیم توسط یهود و نصارا ممانعت کرد ثانیاً. ما شناسنامه‌مان در
سیاق قبل ابراهیمی شده و اینجا می‌گویید این شناسنامه درست صادر شده و
اجازه مصادره آن را به یهود و نصارا نمی‌دهیم. ملت ابراهیم همان است
که ابراهیم و یعقوب به آن سفارش کردند و همان اسلام است و رویگردانی
از آن سفاهت است و یهودیت و نصرانیت خالی از حقیقت اسلام مصداق
ملت ابراهیم نیست بلکه ایمان به خدا و همه کتب آسمانی و همه انبیا حقیقت
اسلام است و با این کتمان و دسته‌بندی که شما می‌کنید جور در نمی‌آید در
جلسه آینده سیاق بیست و سوم را بررسی می‌کنیم که از آیات (۱۴۲ تا
۱۵۲) می‌باشد.

○

○

○

○
